

Nr 198

Av herr von Friesen, om utredning rörande de tandkirurgiska och paradontologiska avdelningarna vid tandläkarhögskolorna.

I Kungl. Maj:ts regleringsbrev angående anslag för budgetåret 1963/64 till högre utbildning och forskning vid universiteten m. m. genomfördes en uppdelning av det tidigare ämnet tandkirurgi vid tandläkarhögskolorna i Stockholm och Malmö i två skilda ämnen. Ur tandkirurgien utbröts paradontologien som ett eget ämne och fick en särskild avdelning. Vidare förordnades i brevet att innehavaren av den självständiga laboratorstjänsten vid avdelningen för paradontologi skulle vara ledamot i högskolornas lärarkollegium. I regleringsbrevet uppdrogs åt kanslersämbetet för rikets universitet att meddela de beslut bl. a. beträffande omfördelning av personal som föranleddes av inrättande av nämnda avdelning för paradontologi.

Ifrågavarande uppdelningsbeslut fattades utan att vederbörande ämneslärare i tandkirurgi beretts tillfälle att i förväg yttra sig. Några förberedelser för uppdelningen hade därför ej kunnat vidtagas. Svårigheter uppkom också då ifrågavarande beslut skulle förverkligas. Någon utredning om vilka resurser de båda avdelningarna fordrade för sina nya uppgifter fanns inte. Kanslern löste frågan genom att genomföra en uppdelning av den befintliga personalen på de ifrågavarande båda avdelningarna. Då emellertid vissa befattningshavare, som erfordrades för båda avdelningarnas verksamhet såväl på den tandkirurgiska avdelningen som på den nya paradontologiska, tillfördes endera avdelningen, nedgick avdelningarnas funktionsduglighet. Även andra svårigheter har uppkommit.

Vid uppgörande av petita avseende budgeten för 1964/65 har hänsyn ej kunnat tagas till uppdelningen, eftersom högskolans petita avgavs våren 1963, då intet var bekant om uppdelningen, som kom till stånd först den 1 juli 1963. De otillräckliga personalresurserna kommer sålunda att bestå intill mitten av 1965. Motsvarande gäller omkostnadsanslag.

Härtill kommer att uppdelningen genomförts så att tillgängliga lärarkrafter icke blivit rationellt utnyttjade. Professorerna bör, som eljest är brukligt vid en uppdelning av ett akademiskt ämnesområde, få tillfälle välja vilken hälft av det tidigare ämnet de önskar behålla. Så har ej skett. Fastmer har ämneslärarnas önskemål åsidosatts genom kanslerns beslut rörande upprättande av de nya paradontologiska avdelningarna och laboratorer-

nas arbetsuppgifter. För det pågående forskningsarbetet har också uppdelningen kommit överraskande och på sina håll verkat komplicerande.

I det läge som uppkommit genom den plötslighet, varmed den ifrågavarande uppdelningen genomförts, synes angeläget att tillse att icke de allmänmedicinska momenten i tandläkarutbildningen försvagas. Denna anknytning till den kliniska medicinen sker framför allt via tandkirurgien. Detta ämnes ställning bör därför förstärkas. Ej minst ur undervisnings-synpunkt är önskvärt att tandkirurgiska kliniker med ett mindre antal sängplatser inrättas knutna till tandläkarhögskolorna.

Paradontologiens ställning som självständigt ämne bör också överses. En utredning torde här vara på sin plats. Lämpligen torde exempelvis en sammanslagning av de nu självständiga avdelningarna för paradontologi och för bettanalys med paradontoprotetik äga rum. En sådan sammanslagning ny avdelning borde lämpligen kunna ställas under ledning av en professor, tillsatt efter ett ordinärt sakkunnigförfarande, som garanterar vederbörandes kompetens. Personalbesparingar torde vid en sådan omorganisation kunna göras.

En snabbundersökning bör göras för att klarlägga personalbehov och lokalbehov för en på ovan angivet sätt genomförd omorganisation av å ena sidan tandkirurgien och å andra sidan paradontologien och paradontoprotetiken. I avbidan på genomförande av en ny ordning, torde med vidare åtgärder för uppdelning av det tidigare ämnet tandkirurgi böra anstå.

Sammanfattningsvis får jag sålunda föreslå,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville hemställa om en skyndsam utredning rörande organisation och utrustning av de tandkirurgiska och paradontologiska avdelningarna vid tandläkarhögskolorna.

Stockholm den 23 januari 1964

Bertil von Friesen